

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Συνδρομή του ΕΚΤ+ στη Χωρική Ανάπτυξη: Κοινωνική Καινοτομία - Καλές πρακτικές

Φίλιππος Ζέρβας
Προϊστάμενος Μονάδας Β' ΕΥΣΕΚΤ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θεσμικό πλαίσιο

- Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1057 της 24ης Ιουνίου 2021 που αφορά στο ΕΚΤ+ για την προγραμματική περίοδο 2021 - 2027 (άρθρο 14), προβλέπεται η στήριξη της Κοινωνικής Καινοτομίας μέσω διακριτής προτεραιότητας. Το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης για την εν λόγω προτεραιότητα δύναται να ανέλθει στο 95% για τη διάθεση κατ' ανώτατο όριο 5% εθνικών πόρων από το ΕΚΤ+ στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης.
- Οι καινοτόμες δράσεις και προσεγγίσεις μπορούν να προγραμματίζονται βάσει οποιουδήποτε από τους ειδικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του Κανονισμού, σημεία α έως ιβ.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ορισμοί

Κοινωνική Καινοτομία: η δραστηριότητα που είναι κοινωνική, τόσο ως προς τον σκοπό της, όσο και ως προς τα μέσα της, και ιδίως μια δραστηριότητα που αφορά στην ανάπτυξη και εφάρμογή νέων ιδεών (για προϊόντα, υπηρεσίες, πρακτικές και πρότυπα) που ταυτόχρονα ικανοποιούν κοινωνικές ανάγκες και δημιουργούν νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες μεταξύ δημόσιων οργανισμών, οργανισμών της κοινωνίας των πολιτών ή ιδιωτικών οργανισμών, ωφελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο την κοινωνία και ενισχύοντας την ικανότητά της να αναλαμβάνει δράση.

Κοινωνικός Πειραματισμός: η παρέμβαση πολιτικής που στοχεύει στην παροχή καινοτόμου απάντησης σε κοινωνικές ανάγκες και εφαρμόζεται σε μικρή κλίμακα και σε συνθήκες που επιτρέπουν τη μέτρηση του αντικτύπου της, πριν εφαρμοστεί σε άλλα πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών και τομεακών, ή εφαρμοστεί σε μεγαλύτερη κλίμακα, αν τα αποτελέσματα αποδειχθούν θετικά.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα κράτη μέλη καλούνται να στηρίξουν δράσεις που ενισχύουν την προσέγγιση “από τη βάση προς την κορυφή” και βασίζονται σε συμπράξεις στις οποίες ενδεικτικά θα συμμετέχουν δημόσιες αρχές, ο ιδιωτικός τομέας, οι κοινωνικοί εταίροι και η κοινωνία των πολιτών. Οι δράσεις κοινωνικής καινοτομίας αφορούν σε όλα τα πεδία που καλύπτει το ΕΚΤ+ όπως π.χ. στην απασχόληση, στην εκπαίδευση, στην κοινωνική ένταξη, στην υγεία.

Χαρακτηριστικά- Στόχοι - Προσέγγιση

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	Κάλυψη Κοινωνικών Αναγκών	<p>Δράσεις που απευθύνονται σε άτομα ευάλωτων και ευπαθών κοινωνικά ομάδων</p> <p>Δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση του επιπέδου ανθρώπινης, καθημερινής ευημερίας</p> <p>Δράσεις που αποσκοπούν στη τη μείωση του χάσματος μεταξύ κοινωνικών αναγκών και παρεχόμενων υπηρεσιών</p> <p>Δράσεις Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας</p> <p>Νέα αποτελέσματα</p>
	Νεωτερισμός	<p>Δημιουργία νέων σχέσεων μεταξύ νέων εταίρων και νέοι τρόποι συνεργασίας με υφιστάμενους εταίρους</p> <p>Δημιουργία νέων διαδικασιών</p> <p>Αντιμετώπιση νέων κοινωνικών προκλήσεων και υλοποίηση συστημικών μεταρρυθμίσεων και αλλαγών</p>
ΣΤΟΧΟΙ	Κοινωνικές Επιπτώσεις	<p>Δράσεις που δύναται αρχικά να εφαρμοστούν σε περιορισμένη κλίμακα, οι οποίες σε επόμενο στάδιο δύναται να δοκιμαστούν σε μεγαλύτερη κλίμακα</p> <p>Δράσεις ευρείας κοινωνικής απόδοσης με υψηλό κοινωνικό πολλαπλασιαστική</p>
	Κοινωνική Αποστολή	<p>Παροχή Κινήτρων</p> <p>Δράσεις Κοινωνικής Ενδυνάμωσης</p>
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	Μεθοδολογία	<p>Ενθάρρυνση των ανοικτών διαδικασιών σχεδιασμού</p> <p>Υιοθέτηση προσέγγισης και συμμετοχής από πάνω προς τα κάτω</p> <p>Πολυτομεακή αλληλεπίδραση</p>
	Λογοδοσία	<p>Διαφάνεια των δράσεων & ανάληψη ευθύνης από τους εμπλεκόμενους φορείς</p>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διαδικασία- Ενδιαφερόμενα μέρη- Βασικές συνθήκες

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	Παρακολούθηση	<p>Βιωσιμότητα Δράσεων</p> <p>Διάχυση δράσεων ώστε να επωφελούνται περισσότεροι χρήστες των υπηρεσιών</p> <p>Δυνατότητα αναπαραγωγής και εφαρμογής των δράσεων σε διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και χωρικά περιβάλλοντα</p>
	Στάδια υλοποίησης	<p>Η διαδικασία της κοινωνικής καινοτομίας συμπεριλαμβάνει 6 στάδια*</p>
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	Εταιρική Σχέση και διακυβέρνηση	<p>Συνεργασία Δημόσιων & Ιδιωτικών Φορέων</p> <p>Παραγωγή πολλαπλών αποτελεσμάτων</p> <p>Πολλαπλή διακυβέρνηση και κατανομή αρμοδιοτήτων.</p>
	Δίκτυα	<p>Δημιουργία τυπικών και άτυπων δικτύων</p> <p>Δημιουργία τοπικών, εθνικών και διακρατικών δικτύων</p> <p>Συνεργασία μικρών και μεγάλων εταιρών</p>
ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ	Οικοσύστημα	<p>Θεσμικό Πλαίσιο</p> <p>Κυψέλες Καινοτομίας (Incubation Spaces)</p> <p>Εμπόδια</p> <p>Χρηματοδότηση</p>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

Ευρωπαϊκή Ανάπτυξη για Όλους

Στάδια της διαδικασίας

- Συνοπτικά τα προτεινόμενα έξι στάδια της διαδικασίας της κοινωνικής καινοτομίας είναι:
- Πρώτο στάδιο: Διάγνωση του προβλήματος και απάντηση στο ερώτημα πως να αντιμετωπιστεί η ρίζα του προβλήματος
- Δεύτερο στάδιο: Εξεύρεση λύσεων και ιδεών και της μεθοδολογίας που θα τις υποστηρίξουν
- Τρίτο στάδιο: Προτυποποίηση, πιλοτική εφαρμογή και βελτιστοποίηση της αρχικής ιδέας, ώστε να δοκιμασθεί στην πράξη
- Τέταρτο στάδιο: Ενίσχυση της αρχικής ιδέας και εξασφάλιση βιωσιμότητας
- Πέμπτο στάδιο: Ανάπτυξη και διάδοση της καινοτομίας προς τους ωφελούμενους
- Τελευταίο στάδιο: Επίτευξη της συστημικής αλλαγής

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραδείγματα από κράτη μέλη

Κοινωνικές υπηρεσίες για τα παιδιά με αναπηρία (Βουλγαρία)

Η εφαρμογή αφορά σε δωρεάν κοινωνικές υπηρεσίες έγκαιρης παρέμβασης για παιδιά με αναπηρίες και τις οικογένειές τους. Στοχεύει στο να βοηθήσει τα παιδιά με αναπηρίες να ενσωματωθούν καλύτερα στην κοινωνία μέσω της παροχής ενός υποστηρικτικού, ενθαρρυντικού περιβάλλοντος για την πρώιμη ανάπτυξη των παιδιών. Οι υπηρεσίες είναι ευέλικτες, κινητές και διαθέσιμες για τους πρώτους 24 μήνες της ζωής ενός παιδιού. Περιλαμβάνουν διαβουλεύσεις για την υγεία και έγκαιρη παιδαγωγική κατάρτιση για να διασφαλίσουν ότι τα παιδιά ξεκινούν ισότιμα στο σχολείο. Στους γονείς και μελλοντικούς γονείς προσφέρονται επίσης υπηρεσίες υποστήριξης, ώστε να βελτιώσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους στη φροντίδα των παιδιών με αναπηρίες.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραδείγματα από κράτη μέλη

Αντιμετώπιση του κοινωνικού διαχωρισμού σε μεγάλες πολυπολιτισμικές μητροπόλεις (Γερμανία)

Μέσω του προγράμματος προσδιορίζονται κοινωνικά υποβαθμισμένες γειτονιές και μέσω συστήματος παρακολούθησης γίνεται αξιολόγηση του ποσοστού ανεργίας, των κοινωνικών παροχών και της παιδικής φτώχειας σε κάθε περιοχή. Κάθε επιλεγμένη γειτονιά ιδρύει ένα συμβούλιο γειτονιάς, αποτελούμενο από τοπικό συμβούλιο στο οποίο συμμετέχουν κάτοικοι εθελοντές και οργανώσεις, όπως αθλητικά σωματεία, σχολεία και εκκλησίες. Το συμβούλιο γειτονιάς προσδιορίζει τις τοπικές ανάγκες και αναπτύσσει λύσεις για την αντιμετώπισή τους, οι οποίες χρηματοδοτούνται έπειτα από το πρόγραμμα. Στο πλαίσιο αυτό, το συμβούλιο γειτονιάς και το γραφείο διαχείρισης ανέπτυξε δράσεις υποστήριξης εκμάθησης της γλώσσας της χώρας ως δεύτερη γλώσσα, αθλητικά μαθήματα για να βοηθήσουν τα παιδιά να ενταχθούν, καθώς και χώρο καφέ για τους γονείς για την υποστήριξη της ένταξης των ίδιων στην τοπική κοινωνία.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραδείγματα από κράτη μέλη

Ολιστική και προσέγγιση υποστήριξης ασθενών με σπάνιες ασθένειες (Ρουμανία)

Η δράση συνίσταται στη δημιουργία Κέντρου υποστήριξης, το οποίο έχει ως έργο την αντιμετώπιση και τη φροντίδα των σπάνιων ασθενειών, συνδυάζοντας ιατρικές, κοινωνικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες για τους ασθενείς και τις οικογένειές τους. Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν εκπαιδευτεί σχεδόν 500 ειδικοί υγείας και γιατροί, ενώ συγκεντρώνει ένα δίκτυο 50 συνεργαζόμενων γιατρών, ιστότοπο πληροφοριών σχετικά με τις σπάνιες ασθένειες, εθνικό διαδικτυακό χάρτη υπηρεσιών και οδηγιών, καθώς και οδηγιών και περιοδικών για ασθενείς και επαγγελματίες. Το κέντρο συνεργάζεται επίσης με σχολεία για να αυξήσει το επίπεδο ευαισθητοποίησης σε καθηγητές και μαθητές μέσω παιχνιδιού ρόλων και συζητήσεων γύρω από το θέμα των σπάνιων ασθενειών. Σημαντική ωφέλεια του προγράμματος αποτελεί και η αλλαγή του τρόπου εκτίμησης των σπάνιων ασθενειών από τις υπηρεσίες υγείας.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραδείγματα από κράτη μέλη

Παράδοση και καινοτομία (Ιταλία)

Πρόγραμμα Ιταλικά Παπούτσια.

Το πρόγραμμα στοχεύει στην εκπαίδευση 16 επιλεγμένων νέων σε υψηλής ποιότητας βιοτεχνικά προϊόντα με σεβασμό στην αξία του brand «Made in Italy». Το πρόγραμμα περιλαμβάνει θεωρητική κατάρτιση, πρακτική και μαθητεία ώστε να αποκτηθούν οι αναγκαίες δεξιότητες της δημιουργίας παπουτσιών, αλλά και γνώσεις επιχειρηματικότητας και ηλεκτρονικού εμπορίου. Το πρόγραμμα υλοποιείται με την συνεργασία δημόσιων φορέων, πανεπιστημίου και δυο κορυφαίων βιομηχανιών του κλάδου.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραδείγματα από κράτη μέλη

Youth Transition (Σλοβενία)

Το πρόγραμμα υποστηρίζει νεαρά άτομα με ειδικές ανάγκες στην προσπάθεια τους να κάνουν επιτυχημένη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία. Οι επαγγελματίες που δουλεύουν για το πρόγραμμα υποστηρίζουν όχι μόνο τους ίδιους τους νέους αλλά τους γονείς και το ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον, τα σχολεία, προσεγγίζουν εργοδότες, κινητοποιούν μια σειρά επαγγελματικών οργανώσεων στους τομείς της υγείας και της κοινωνικής περίθαλψης.

Ο στόχος είναι να δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος το οποίο μεριμνά για όλες τις υποστηρικτικές ενέργειες που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση με επιτυχία από το σχολείο στην αγορά εργασίας.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πλατφόρμα καλών πρακτικών

SOCIAL INNOVATION MATCH (SIM)

Με πρωτοβουλία της ΕΕ υλοποιήθηκε η δημιουργία της πλατφόρμας - βάσης δεδομένων όπου θα υπάρχουν διαθέσιμα παραδείγματα κοινωνικής καινοτομίας από όλα τα κράτη μέλη.

Οι δράσεις που είναι και θα είναι διαθέσιμες στην συγκεκριμένη πλατφόρμα θα έχουν αξιολογηθεί θετικά ως προς την εκπλήρωση συγκεκριμένων παραμέτρων - κριτηρίων στη βάση των χαρακτηριστικών που προαναφέρθηκαν.

<https://ec.europa.eu/european-social-fund-plus/en/social-innovation-match/case-study>

Ο στόχος είναι η διάδοση των καλών παραδειγμάτων και ιδεών και η δικτύωση.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων ΕΚΤ+

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

espa.gr

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2021-2027
Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους